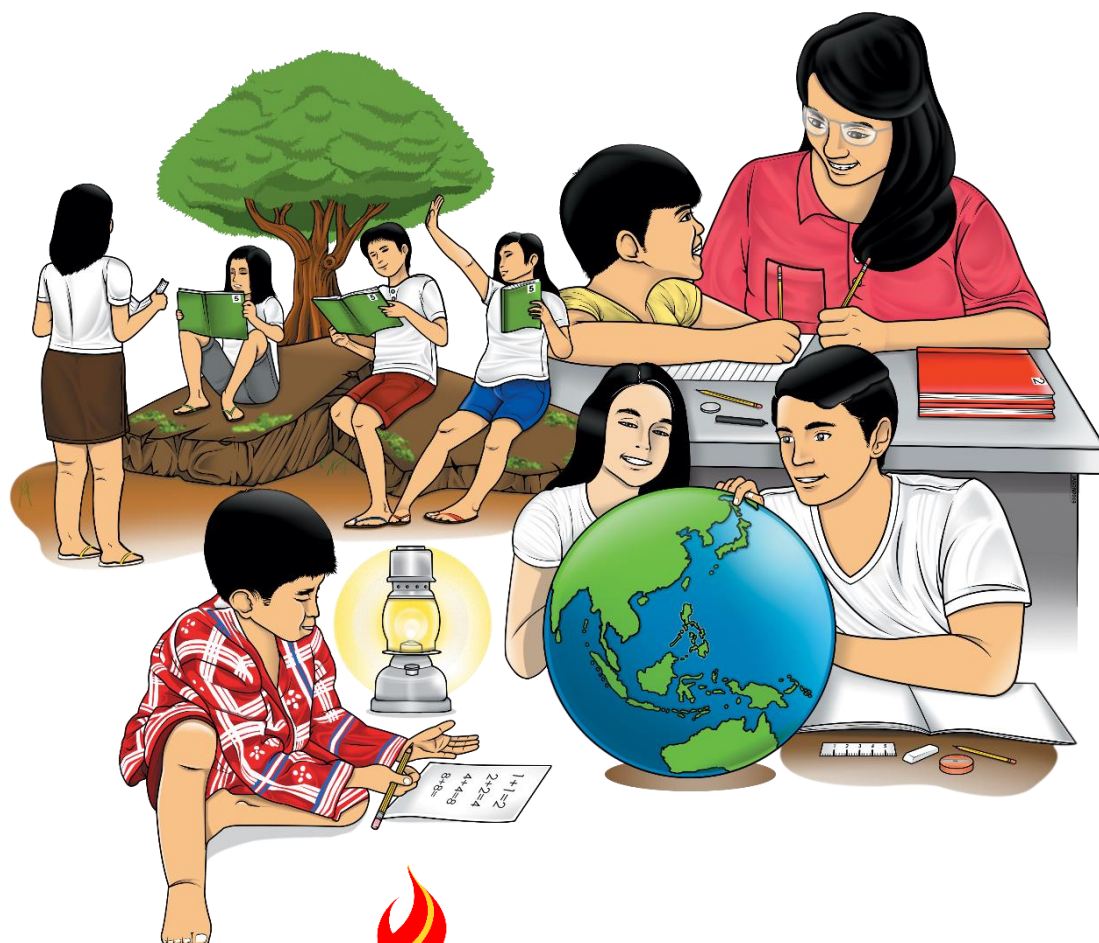

Filipino

Unang Markahan – Modyul 3: Pangngalan at Panghalip

Alamin

Pagbati sa iyo, mahal kong kaibigan! Ngayon ay may panibagong hamon para sa iyong malikhaing kaisipan na iyong kahaharapin sa modyul na ito.

Ako nga pala si Kokoy, ang muli mong makakasama sa paglalakbay na ito.

Sa ating pag-aaral, ang kaalaman at pag-unawa sa paggamit ng wastong pangngalan at panghalip ang iyong matututuhan. Siguradong mawiwili ka sa ating paglalakbay kaya tutukan mo itong lahat.

Pagkatapos naman ng ating pag-aaral, ikaw ay inaasahang:

- nakakikilala ng pangngalan at panghalip; at
- nakagagamit nang wasto ng mga pangangalan at panghalip sa pakikipag-usap sa iba't ibang sitwasyon. **(F6WG-Ia-d-2)**

Nananabik ka na bang simulan ang paglalakbay na ito? Subukin muna natin ang iyong kakayahan. Madali lang ito kaya huwag kang mag-alala.

Subukin

Tukuyin ang mga salitang may salungguhit kung ito ay **pangngalan** o **panghalip**. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Matibay ang binili kong lapis.
2. Malusog ang alaga kong si Kuting.
3. Siya ang nakahuli ng malaking ibon.
4. Magaling umawit si Sarah Geronimo.
5. Masaya kaming namasyal sa Boracay.
6. Winawalis niya palagi ang mga naglalaglagang dahon.
7. Taon-taon ay masayang ipinagdiriwang ang Pasko.
8. Masayang idinaos ang ika-60 na kaarawan ng kanilang nanay.
9. Naaakit na nakikinig ang mga bata sa kuwento ng kanilang lolo.
10. Matapang na hinaharap ng mga Pilipino ang pandemyang **COVID-19**.

Ano ang nakuha mong marka? Ayos lang kung anoman ang iyong marka dahil ang mahalaga ay ipagpatuloy ang iyong paglalakbay upang lalo kang maging mahusay. Tayo na!

Aralin**1****Gamit ng Pangngalan at Panghalip**

Sa ating pag-aaral, mawiwili kang maglakbay dahil malalaman at mauunawaan mo ang wastong paggamit ng pangngalan at panghalip sa pakikipag-usap sa iba't ibang sitwasyon.

Sa pamamagitan ng modyul na ito, tatalas ang iyong kaisipan tungkol sa ating aralin kaya pag-aralan mo itong mabuti.

Balikan

Tukuyin at isulat ang mga salitang nasa kahon sa pangngalan o panghalip. Gawin ito sa sagutang papel.

Pangngalan	Panghalip

anak	kanila	gatas	ako	bayan
dito	ganito	ate	pinsan	katulong

Madali mo bang natukoy kung ang salita ay pangngalan o panghalip? Ano ba ang pangngalan? Ano naman ang panghalip? Tama!

Handa ka na talaga sa sunod nating gawain. Simulan mo na!

Tuklasin

Sa susunod na gawain, makikilala mo si Jun. Alamin mo kung bakit malungkot si Jun at kung paano siya napasaya ng kaniyang ama.

Basahin ang usapan. Sagutin ang mga tanong. Letra lamang ang isulat sa sagutang papel.

Pasalubong

Isang araw habang naglalakad ang mag-ama kasama ang aso nilang si Bomer, napag-usapan nila ang kaniyang Nanay Beng na nagbakasyon sa Maynila.

Jun: Tatay, totoo po bang hindi pa uuwi ang Nanay Beng?

Tatay: Oo anak, sa pag-uwi niya may dala siyang mga pasalubong sa iyo.

Jun: Yeheey! May mga pasalubong pala ako.

Tatay: Jun, ang ingay mo.

Jun: Masaya lang ako tatay dahil may pasalubong ang nanay sa akin. Bomer, narinig mo ba iyon?

Tatay: Halika, dalhin natin si Bomer sa plasa para manood ng programa para sa Araw ng Kalayaan. Hindi pa naman uuwi ang nanay mo.

Jun: Opo, tatay.

Sagutin ang mga tanong;

1. Sino ang nag-uusap sa binasa?
A. Jun at Bomer
B. Jun at Nanay Beng
C. Tatay at Nanay Beng
D. Tatay at Jun
2. Sino ang kanilang pinag-uusapan?
A. Bomer
B. Jun
C. Nanay Beng
D. Tatay
3. Saan nagbakasyon ang nanay ni Jun?
A. sa Cavite
B. sa Maynila
C. sa Quezon
D. sa Pasig
4. Bakit nalulungkot si Jun?
A. Nagkasakit si Bomer.
B. Hindi pa makauwi ang kaniyang nanay.
C. Walang pasalubong ang kaniyang nanay.
D. Mamasyal sila sa plasa ng kaniyang ama.
5. Paano napasaya ni tatay ang kaniyang anak na si Jun?
A. Mamasyal sila sa plasa kasama si Bomer.
B. Mamasyal sila sa palaruan kasama si Bomer.
C. Pupunta sila sa palengke para bumili ng kaniyang laruan.
D. Pupunta sila sa plasa upang makipagkita sa kaniyang kaibigan.

Naunawaan mo ba ang usapan nina Jun at ng kaniyang ama? Magaling! Sa susunod na bahagi, dagdagan pa natin ang iyong kaalaman. Tayo na!

Suriin

Sa binasa mong usapan, napansin mo ba ang mga salitang pangngalan at panghalip na ginamit sa usapan? Ngayon naman, basahin mo ang paliwanag upang lubos mong maunawaan ang ating aralin.

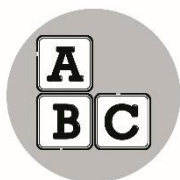
Ang mga salitang nabanggit sa usapan, gaya ng Nanay Beng, Jun, tatay, anak, pasalubong, Bomer, plasa, programa, at Araw ng Kalayaan ay tinatawag na **pangngalan**.

Ang **pangngalan** ay mga salitang tumutukoy sa ngalan ng tao, bagay, hayop, pook, at pangyayari. Ito ay maaaring tunay na ngalan at di-tunay na ngalan. Ang tunay na ngalan ng tao, bagay, hayop, pook, at pangyayari ay nagsisimula sa malalaking titik. Nagsisimula naman sa maliit na titik ang di-tunay o karaniwang ngalan ng tao, bagay, hayop, pook o pangyayari. Ang pangngalan ay maaaring simuno o panaguri. Ginagamit na simuno ang pangngalan kapag ito ay may panandang **ang** at **si**.

Samantala ang mga salitang siyang, niya, ako, mo, niya, iyo, akin, iyon, at natin ay tinatawag naman na **panghalip**. Ang **panghalip** ay mga salitang pamalit o panghalili sa ngalan ng tao, bagay, hayop, at pook.

Ang mga salitang nabanggit sa usapan ay madalas ginagamit sa pakikipag-usap sa iba't ibang sitwasyon gaya ng pag-uulat, paglalahad, pagpapaliwanag, paghahatid ng mensahe, pagpapahayag, at pagbibigay ng tama/maling impormasyon.

Malinaw na ba sa iyo ang paksa ng ating aralin? Kung hindi, muli mong basahin ito bago ka magpatuloy sa ating paglalakbay.

Pagyamanin

Alam kong handa ka na sa susunod pa nating gawain. Basahin mong mabuti ang mga panuto at tiyak na hindi ka mahihirapan sa pagsasagot. Simulan mo na!

Gawain 1

Basahin at unawain nang mabuti ang usapan. Hanapin ang salitang panghalip at pangngalan na ginamit. Isulat ang sagot sa sagutang papel

Magkaibigang matalik sina Arbin at Rejie. Nag-uusap sila nang biglang sumigaw nang malakas si Arbin.

Arbin: Naku! Nawawala ang pitaka ko. Diyan ko lang ipinatong ang bag ko.

Rejie: Tingnan mo sila. Ang bawat isa ay nakatingin sa atin. Paano iyan? Nakakahiya.

Arbin: Tulungan mo munang hanapin ko dito sa upuan natin.

Rejie: Pawang mga papel lamang itong laman ng bag mo.

Maribel: Ano bang hinahanap ninyong dalawa?

Rejie: Ang pitaka ni Arbin. May malaking halaga daw iyon dahil padala iyon ng tatay niya, panggastos sa buong buwan.

Maribel: Ganito ba ang hitsura ng pitaka mo?

Arbin: Hayan, akin nga iyan. Salamat sa iyo, Maribel.

Maribel: Walang anuman, sa susunod itago mo nang mabuti ang iyong pitaka.

Gawain 2

Bumuo ng diyalogo batay sa sitwasyong nasa larawan. Gumamit ng iba't ibang pangngalan at panghalip. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Maagang gumising si Aling Marita para ihanda ang mga sangkap sa lulutuin niya sa kaarawan ni Lisa. Sumunod na nagising si Lisa at agad na pumunta sa kaniyang ina na nasa kusina. Ano ang kanilang pag-uusapan?

Gawain 3

Basahin ang ulat tungkol sa **Corona Virus**. Punan ang puwang ng angkop na pangangalan o panghalip. Piliin ang tamang sagot na nasa loob ng kahon. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

Ang (1) _____ o Corona Virus Disease 2019 ay malaking grupo ng mga virus na nagdudulot ng respiratory disease. Tulad ng SARS Cov na nadiskubre noong 2003, at MERS Cov noong 2012. Pinaniniwalaan, na ang mga sakit na ito ay galing sa (2) _____. Ngunit ang Covid 19 ay hindi pa (3) _____ matukoy. Nagmula ang (4) _____ na ito sa (5) _____ wet market kung saan ang mga mabibili (6) _____ ay mga exotic foods. Tinatawag na rin itong pandemic dahil ito ay naging pangunahing suliranin ng mga (7) _____.

Saanman ngayon problema talaga ang lahat ng ito. (8) _____ sa ating (9) _____, paano kaya (10) _____ malulunasan ang suliraning napapanahon?

Covid 19	sakit	hayop	nila	natin
Wuhan, China	doon	eksperto	ditto	bansa

Nasubok ba ang kakayahan mo sa mga gawain? Alam ko ngayon na marami ka nang natutuhan kaya siguradong kayang-kaya mong gawin ang sunod pang mga gawain. Ipagpatuloy na natin ito!

Isaisip

Basahin ang iba pang halimbawa. Sagutin ang mga tanong kaugnay nito. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Taimtim na nagdarasal sa *Poon ng Birhen* ang *mag-anak*.

- Sino ang taimtim na nagdarasal?
- Kanino nagdarasal ang mag-anak?
- Ano ang tawag sa mga salitang nakahilig?
- Paano mo makikilala ang pangngalan?

2. Kami ay nagdala ng nilagang mais sa kanila kahapon.

- Sino ang nagdala ng mais sa tindahan?
- Saan nila dinala ang nilagang mais?
- Ano ang tawag sa mga salitang isinagot mo?

Nalaman mo ba ang pagkakaiba ng pangngalan sa panghalip? Madali lang, di ba? Ibigay mo nga ang kahulugan ng pangngalan at panghalip. Paano ito ginagamit sa pangungusap? Mahusay!

Isagawa mo naman ang sunod na gawain.

Isagawa

Basahin at piliin sa loob ng kahon ang angkop na sagot sa sumusunod na mga pangungusap. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

guro	plasa	Dr. Jose Rizal	nating
bukid	bayani	Araw ng Kalayaan	namin
kami	sila	ako	

1. Si _____ ang ating pambansang _____.
2. Gusto kong manood ng palabas sa _____.
3. Sagana ang pamumuhay ng magsasaka sa _____.
4. Tuwing ika-12 ng Hunyo ipinagdiriwang natin ang _____.
5. Masasaya ang mga _____ kung matataas ang marka ng mga mag-aaral sa pagsusulit.
6. _____ ay sumusunod sa utos ng ating gobyerno.
7. Sina Aling Martha at Mang Kardo ay nagtanim ng maraming gulay sa likod ng kanilang bahay. _____ ay umani ng maraming gulay.
8. Si Jose ay may alagang aso at _____ naman ay may alagang pusa.
9. Huwag na _____ hayaan na dapuan tayo ng sakit.
10. Malinis ang silid-aralan nina Gng. Almalbis at Bb. Dela Cruz. Iyon ang gagayahin _____.

Nakakuha ka ba ng mataas na marka? Subukin pa natin ang iyong kaalaman sa pagkilala ng pangngalan at panghalip sa pamamagitan ng sunod na gawain.

Tayahin

Basahin ang maikling kuwento. Isulat sa sagutang papel kung **pangngalan** o **panghalip** ang salitang may salungguhit.

Pakinabang sa Basura

(1) “Lino! Lino! Saan ka pupunta?” tanong ni Ronie sa kaibigan na nagtutulak ng kariton.

“Ikaw pala Ronie. Maghahanap (2) ako ng mga plastik na bote. May gagawin kaming proyekto sa (3) paaralan. Gagawa kami ng hardin sa harap ng aming (4) silid-aralan at gagamitin (5) namin ang mga plastik na bote bilang disenyo at panangga sa lupa na taniman namin ng mga punlang (6) bulaklak. Ako ang inatasan ng aking mga kasamahan na maghahanap ng mga plastik na bote,” ang paliwanag ni Lino.

(7) “Ganoon ba, puwede ba akong sumama iyo Lino? Tutulungan kita sa paghahanap ng mga plastik na bote,” pakiusap ni (8) Ronie sa kaibigan. (9) “Ikaw ang bahala kung nais mo akong tulungan, maraming salamat sa iyo. Tayo na para makarami naman at makauwi na tayo agad,” ang sabi ni Lino.

Masayang nagtulak ng kanilang kariton ang (10) magkaibigan habang nagkakatuwaan at nagkukuwentuhan.

Madali mo bang nakilala ang pangngalan at panghalip sa binasang kuwento? Mabuti! Ito ay nagpapatunay na may sapat ka ng kaalaman tungkol sa ating aralin kaya naman siguradong masasagot mo ang karagdagang gawain sa modyul na ito. Dito, masusubok ang kakayahan mo sa wastong paggamit ng pangngalan at panghalip sa pangungusap. Basahing mabuti ang panuto upang magawa nang tama ang gawain.

Karagdagang Gawain

Isulat sa iyong sagutang papel ang karagdagan mong gawain. Gamitin sa sarili mong pangungusap ang sumusunod na mga salita.

1. artista
2. paliparan
3. walis tambo
4. kami
5. lahat
6. saanman
7. kuweba
8. sino-sino
9. kanila
10. paaralan

Kaibigan, nagamit mo ba nang wasto ang mga salitang nakatala sa isang makabuluhang pangungusap? Pinupuri kita! Patunay na marami kang natutuhan sa modyul na ito kaya sa sunod na aralin batid kong mawiwili ka rin sa ating gagawing paglalakbay.

Batid kong naging masaya ka sa ating paglalakbay kaya naman sa susunod mong pag-aaral, asahan mong ako ay iyong makakasama sa **Modyul 4: Pagbibigay Kahulugan sa Kilos at Pahayag ng mga Tauhan sa Napakinggang Pabula**

Susi sa Pagwawasto

Subukin	
1. pangngalan	
2. panghalip	
3. panghalip	
4. pangngalan	
5. pangngalan	
6. panghalip	
7. pangngalan	
8. panghalip	
9. pangngalan	
10. pangngalan	

Balikan	
Pangngalan	Panghalip
anak	dito
gatas	kanila
ate	ganito
pinsan	ako
bayan	
katulong	

Tuklasin	
1. D	
2. C	
3. B	
4. B	
5. A	

Pagyanmanin (Gawain 1)	
Pangngalan	Panghalip
Arbin	ko
Rejie	diyan
Maribel	at
pitaka	natin
papel	ninyong
bag	akin
tatay	iyon

Pagyanmanin (Gawain 2)	
Tanggapin ng	
guro ang	
anuamang	
gawa ng bata	
at iwawasto	
niya ito	

Pagyanmanin (Gawain 3)	
1. Covid 19	
2. Hayop	
3. nila	
4. sakit	
5. Wuhan, China	
6. doon	
7. eksperto	
8. dito	
9. bansa	
10. Natin	

Isagawa 11. Dr. Jose Rizal, bayani 12. pllasa 13. bukid 14. Araw ng Kalayaan 15. Guro 16. Kami 17. Sila 18. ako 19. nating 20. namin	Isaisip 1. • Ang mag-anak ang pinag-uusapan / simuno • Sa Poon ng Birhen ito ang pinaglalaanan • Ito ay Pangngalan 2. • Ang kami ay humahalili sa ngalan ng maramihang tao na nagsasalita • Sa kanila ang ipinalit sa maramihang tao na pinag-uusapan. • Ito ay Panghalip.
--	--

Karagdagang Gawain Iwasto ng guro ang mga sagot na ibibigay ng bata.	Tayahin 1. Pangngalan 2. Panghalip 3. Pangngalan 4. Pangngalan 5. Panghalip 6. Pangngalan 7. Panghalip 8. Pangngalan 9. Panghalip 10. Pangngalan
---	--